

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.157/2021/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Sebe Mária, előadó bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2021. szeptember 16.
Az ügy tárgya: tartási kötelezettség elmulasztásának vétsége
Terhelt: ...
Első fok: Szolnoki Járásbíróság, 5.B.482/2019/11., ítélet, tárgyalás, 2020. június 29.
Másodfok: Szolnoki Törvényszék, 2.Bf.799/2020/4., végzés, tanácsülés, 2020. november 17.
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: ... terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a tartási kötelezettség elmulasztásának vétsége miatt ... terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által, védője útján előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szolnoki Járásbíróság 5.B.482/2019/11. számú ítéletét, illetve a Szolnoki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.799/2020/4. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. 1. A Szolnoki Járásbíróság a 2020. június 29. napján kihirdetett 5.B.482/2019/11. számú ítéletével ... terheltet bűnösnek mondta ki tartási kötelezettség elmulasztásának vétségében [Btk. 212. § (1) bekezdés] és ezért öt egy évre próbára bocsátotta.

[2] A terhelt felmentésért bejelentett fellebbezését elbírálva a másodfokon eljáró Szolnoki Törvényszék a 2020. november 17. napján meghozott 2.Bf.799/2020/4. számú végzésével helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

[3] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint ... terhelt – akit a Szolnoki Városi Bíróság a 2008. május 19-én kelt 14.P.21.431/2006/68. számú részítéletével, amely a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság a 2008. november 11. napján jogerőre emelkedett 1.Pf.20.738/2008/13. számú határozatával arra kötelezett, hogy a 2002. július hó 23. napján született gyermeke tartására havi 28.000 forint összegű tartásdíjat fizessen meg a sértett részére – gyermektartásdíj-fizetési kötelezettségének 2018. augusztus hónaptól 2020. június

hónappal bezárólag önhibájából csak részben, 644.000 forint helyett 560.000 forint összegben tett eleget. A terhelt büntetőjogilag értékelhető hátraléka: 84.000 forint.

[4] **II. 1.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen ... terhelt védője útján terjesztett elő felülvizsgálati indítványt az annak alapjául szolgáló törvényes ok (Be. 649. §) megjelölése nélkül, arra hivatkozással, hogy az önmaga ellen kezdeményezett eljárásban, a gyermekek érdekét figyelmen kívül hagyó, jogsértő gyámhatósági és bírósági eljárási gyakorlatra fel kívánta hívni a figyelmet.

[5] Az alapeljárásban általa már hivatkozottakat megismételve azt kifogásolta, hogy a bíróság eljárása és döntése sérti az Alaptörvény Q Cikkének második bekezdését, valamint az R Cikkének 4. pontját. Ezt meghaladóan figyelmen kívül hagyja az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett New Yorki Egyezmény 3. Cikk 1.) és 3.) pontjában, a 4. Cikkében, a 18. Cikk 1.) pontjában, továbbá a 27. Cikk 2.) és 4.) pontjai szerinti nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettséget.

[6] Ezért tárgyalás tartásával „a szükséges intézkedések megtételét” indítványozta.

[7] **2.** A Legfőbb Ügyészség BF.645/2021/2. számú átiratában a bizonyítási eljárást kifogásoló, ekként az alapügyben megállapított tényállás megalapozottságát megkérdőjelező felülvizsgálati indítványt a törvényben kizártnak tartotta, ezért annak tanácsulésen történő elutasítását indítványozta.

[8] **3.** A terhelt meghatalmazott védője az ügyészi nyilatkozatra tett, 2021. július 6-án kelt észrevételében hangsúlyozta, hogy a terhelt felülvizsgálati indítványa nem a megállapított tényállást támadja. A terhelt felülvizsgálati indítványát a büntető anyagi jog és eljárási szabályok megsértése miatt terjesztette elő, és a felülvizsgálat okaként hivatkozott a Be. 648. § a)-d) pontjára. Azt sérelmezte, hogy a bíróság nem alkalmazta a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény szabályait és az Alaptörvény Q Cikke ellenére nem vette körültekintően figyelembe az 1991. évi LXIV. törvény 3. cikk 1. pontjában foglalt, „a gyermekek mindenek felett álló érdekét”. A terhelt felülvizsgálati kérelmével fel kívánja hívni a jogalkalmazók figyelmét azokra a gyermekek jogait érintő büntető anyagi jogi és eljárásjogi szabálysértésekre, amelyet a felülvizsgálat tárgyát képező ügyben tapasztalt.

[9] **III.** A felülvizsgálati indítvány – az alábbiak szerint – nem alapos.

[10] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen és kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[11] Az indítvány a Be. 649. §-a szerinti felülvizsgálati okot nem jelölt meg. A védő a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében ugyan felhívta a felülvizsgálati okokat rendszerező (de nem meghatározó) Be. 648. §-át (annak valamennyi pontját), azonban nyilvánvaló, hogy az indítvány tartalmában sem eljárásjogi kifogást nem tartalmaz, sem az Alkotmánybíróságnak vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szervnek az ügyben hozott határozatára, sem a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre nem hivatkozott.

[12] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét. Az indítvány a tartalma alapján ennek felel meg, mert – bár határozott kérelmet sem tartalmazott a Kúria felé – a büntetőjogi felelősségét megállapító jogerős bírói ítélet tartalmát sérelmezte.

[13] A felülvizsgálatban megkerülhetetlen szabály, hogy a Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye.

[14] A Kúria osztotta a terhelt védőjének azon álláspontját, miszerint az indítvány nem a jogerős ítéleti tényállást támadja, mert nem az abban megállapított, a terhelt büntetőjogi felelősségét megalapozó tények – így a végrehajtható határozattal megállapított tartási kötelezettségének és annak önhibájából való nem teljesítésének tényét – vonja kétségbe, hanem az álláspontja szerint az Alaptörvény és a Magyarországon törvénnyel kihirdetett nemzetközi egyezményből fakadó kötelezettségek megsértésével történt elítélését sérelmezi. Ez anyagi jogi sérelemre való hivatkozást jelent.

[15] A Kúria előre bocsátja: a büntetőjogi felelősség akkor állapítható meg, ha a terheltnek a bűncselekmény fogalmi ismérveit megvalósító magatartása kimeríti a Btk. Különös Részében meghatározott bűncselekmény törvényi tényállásának összes elemét és nem áll fenn – a Btk. Általános Részében meghatározott – büntethetőségi akadály.

[16] Jelen esetben az irányadó tényállás maradéktalanul rögzíti a Btk. 212. § (1) bekezdése szerinti tartási kötelezettség elmulasztása vétségének valamennyi tényállási elemét, így

- a végrehajtható határozattal megállapított tartási kötelezettség létét, és annak
- az önhibájából való
- (részbeni) nem teljesítését.

[17] A terhelt álláspontja szerint magatartása nem bűncselekmény, mivel a tartásdíj visszatartására oka volt, ezzel kívánta elérni a keresztény kultúrába illeszkedő módon a gyermekével való kapcsolattartást és a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat társadalomban elfoglalt szerepének betöltését.

[18] A 2013. évi V. törvény (Ptk.) 4:215. § (1) bekezdése értelmében a kiskorú gyermek tartására a szülő a saját szükséges tartásának korlátozásával is köteles.

[19] A fejlődéséhez szükséges életkörülmények biztosítása érdekében a gyermek – nemzetközi egyezményben is biztosított – elemi érdeke, hogy a tartásdíjhoz hozzájusson. Ekként a tartásdíj fizetése nem tehető függővé a szülő és gyermek közti kapcsolattartás zavartalanságától, illetve attól, hogy a kiskorú tisztelettudó magatartást tanúsít-e a tartásra kötelezett szülőjével szemben. Mindezek nem tartoznak a terhelt terhére rótt bűncselekmény törvényi tényállásához (ehhez képest a bűnösség szempontjából közömbösek), és nem képeznek a törvény szerinti büntethetőségi akadályt (Btk. 15-32. §). A kapcsolattartás zavartalanságának biztosítására egyéb jogi eszközök szolgálnak.

[20] A terhelt maga sem hivatkozott a társadalomra veszélyességben való tévedésre és a tartás elmulasztása miatt a jogosult kezdeményezésére ellene indult büntetőeljárás során hátralékát részben rendezte is.

[21] Bűnösségének megállapítására így az anyagi jogi szabályoknak megfelelően, törvényesen került sor, az általa hivatkozottak kívül esnek a tartási kötelezettség elmulasztása miatti büntetőjogi felelősség megállapítása során vizsgálandó tényállási elemek körén.

[22] A terhelt ezt meghaladóan a megtámadott határozat megváltoztatása érdekében további tárgyalást igényel, amire a felülvizsgálati eljárás keretében nincs törvényes lehetőség (Be. 660. §).

[23] Minderre figyelemmel a Kúria – miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat – a Be. 660. § (1) bekezdésének főszabálya alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdésének főszabálya szerinti összetételben eljárva – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[24] **IV.** A végzés ellen a Be. 6. § (4) bekezdésére tekintettel nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[25] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul; az említett törvényhely (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2021. szeptember 16.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Sebe Mária s.k. előadó bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró